

Udvalgets spørgsmål nr. 47 til socialministeren og dennes besvarelse**Spørgsmål:**

Hvilke fordele eller ulemper vil det medføre at indføre såvel en delpensions- som en delefterlønsordning?

Svar:

Socialdemokratiet fremsatte den 17. april 1986 forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (L 239), der indebærer en udbygning af efterlønsordningen med en delefterlønsordning.

Lovforslaget er udarbejdet ud fra den forudsætning, at det af socialministeren stillede lovforslag om delpension vedtages.

Den helt afgørende forskel mellem en delpensionsordning og en delefterlønsordning er, at delpensionen principielt står åben for alle med en vis tilknytning til arbejdsmarkedet og er finansieret af det offentlige og derfor skal administreres af de kommunale socialforvaltninger. I modsætning hertil er adgang til delefterløn betinget af medlemskab af en arbejdsløshedskasse, ordningen finansieres principielt af arbejdstagere og arbejdsgivere, og den skal administreres af arbejdsløshedskasserne.

De to ordninger sigter imidlertid i vidt omfang mod samme personkreds, har samme formål og derfor også mange lighedspunkter.

Delpensionsordningen sigter som nævnt mod at dække alle erhvervsaktive i en bestemt aldersgruppe, men for at opfylde formålet om en nedtrapning af arbejdsindsatsen knyttes der for lønmodtagere et adgangskriterium på 10 års indbetaling af fuldt bidrag til ATP inden for de seneste 20 år til ordningen. Selvstændige erhvervsdrivende vil tilsvarende få adgang under forudsætning af en vis forudgående virksomhed som selvstændig.

Adgang til delefterløn forudsætter 10 års medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse inden for de seneste 15 år. Dette bevirker, at de ca. 25 pct. af lønmodtagerne, som

ikke er A-kassemedlemmer, herunder typisk de fleste tjenestemænd og de ca. 75 pct. af de selvstændige erhvervsdrivende, der ikke er A-kassemedlemmer, ikke vil kunne få delefterløn.

En lille gruppe medlemmer af arbejdsløshedskasserne vil ikke opfylde kriteriet om medlemskab af ATP, og nogle af disse, f.eks. personer med lange arbejdsløshedsperioder, kan eventuelt komme med i en delefterlønsordning.

Der vil være en række ulemper forbundet med etablering af en delefterlønsordning sideløbende med en delpensionsordning. Efter drøftelse med arbejdsministeriet skal socialministeriet fremhæve følgende forhold:

Eksistensen af to ordninger vil for det første betyde, at området bliver uoverskueligt for både borgere og myndigheder.

Personer, der opfylder betingelserne for at deltage i begge ordninger, skal foretage et valg, hvis konsekvenser måske ikke helt kan overskues, og hvor det kan være svært at rådgive hensigtsmæssigt. Dette hænger sammen med, at to forskellige administrative systemer skal udarbejde regler, uddanne sig i disse regler samt fortolke og rådgive om de to ordninger.

Der vil også komme til at eksistere to forskellige ankesystemer, og det må derfor anses for uundgåeligt, at de to ordninger vil udvikle sig forskelligt i en vis udstrækning, selv om der på centralt plan søges den bedst mulige koordination.

To ordninger vil derfor ud over uoverskuelighed betyde en uhensigtsmæssig udnyttelse af de administrative ressourcer. Der kan i denne forbindelse ikke sammenlignes med, at der i forvejen består forskellige ordninger inden for de to områder, nemlig efterløn og førtidspension. Her er der tale om ordninger, der principielt i vidt omfang sigter mod forskellige grupper. Hvor adgangen til efterlønnen kun er betinget af forsikring i kraft af medlemskab af en arbejdsløshedskasse, er adgangen til førtidspension betinget af, at